

Ομιλία Ευ. Βενιζέλου κατά τη συζήτηση στη Βουλή για τον προϋπολογισμό

V6

Κυριακή 4 Δεκεμβρίου 2011

Ομιλία του Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης και Υπουργού Οικονομικών κ. Ευάγγελου Βενιζέλου στη συζήτηση επί του σχεδίου νόμου για την κύρωση του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών ειδικών ταμείων και υπηρεσιών του οικονομικού έτους 2012

Κυρίες και κύριοι βουλευτές, ο Προϋπολογισμός του 2012 συζητείται στο μέσον μιας οξείας φάσης της πανευρωπαϊκής και διεθνούς οικονομικής κρίσης που ανακυκλώνεται εδώ και τέσσερα ολόκληρα χρόνια. Η κρίση αυτή είναι κρίση δημοσίου χρέους, κρίση των χρηματοπιστωτικών συστημάτων διεθνώς και κρίση των θεσμών παγκόσμιας οικονομικής διακυβέρνησης που στην πραγματικότητα δεν υπάρχουν.

Συνεπώς, το ελληνικό ζήτημα, αυτό που βιώνουμε, μπορεί να απαντηθεί μόνο μέσα στα ευρωπαϊκά συμφραζόμενα του. Το βασικό ερώτημα είναι, αν η Ευρωζώνη μπορεί να είναι πράγματι ζώνη δημοσιονομικής και χρηματοοικονομικής σταθερότητας, φερεγγυότητας, ανάπτυξης, ανταγωνιστικότητας, αλλά ταυτόχρονα και ζώνη ποιότητας, κοινωνικής συνοχής, ιστορικής μνήμης, πολιτισμού, δημοκρατίας, κράτους δικαίου και σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Δεν πρέπει να ξεχνάμε αυτές τις λέξεις και αυτές τις έννοιες στην Ευρώπη.

Το ζήτημα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης έχει δυστυχώς μείνει εδώ και πάρα πολλά χρόνια μετέωρο, το νομισματικό σκέλος του βήματος αυτού που έγινε πριν από 12 χρόνια αποδεικνύεται ατελές, ίσως και επικίνδυνο. Και γι' αυτό το ερώτημα που τίθεται όχι στις ευρωπαϊκές κυβερνήσεις, αλλά στους ευρωπαϊκούς λαούς είναι αν θα πάμε προς τα μπρος ή προς τα πίσω. Δεν μπορεί να μείνει η Ευρωζώνη και η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση μετέωρη.

Είναι προφανές ότι τα πιο αποτελεσματικά και αυστηρά μέτρα δημοσιονομικής πειθαρχίας είναι καλώς ή κακώς αναπόφευκτα. Ούτως ή άλλως, εμείς και οι άλλες χώρες που είναι εντεταγμένες σε προγράμματα στήριξης και αναπροσαρμογής, αλλά και χώρες μεγάλες που τίθενται υπό επιτήρηση χωρίς ακόμη να λαμβάνουν ευθέως οικονομική ενίσχυση, όπως η Ιταλία, βρισκόμαστε σε καθεστώς πολύ αυστηρής δημοσιονομικής παρακολούθησης.

Το ζήτημα είναι εάν αυτά τα μέτρα που ούτως ή άλλως λαμβάνονται αρκούν. Και είναι προφανές ότι τα μέτρα αυτά δεν αρκούν. Χρειάζονται και πάρα πολύ σοβαροί, διορατικοί και γενναίοι χρηματοοικονομικοί χειρισμοί.

Χρειάζεται ένα καθαρό και οριστικό μήνυμα που πρέπει την εβδομάδα αυτή να δώσει η Σύνοδος Κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη Ευρωζώνης τόσο στο εσωτερικό των ευρωπαϊκών κοινωνιών, όσο και προς τις αγορές και προς την Διεθνή Κοινότητα.

Το μήνυμα πως η Ευρωζώνη μπορεί να καλύψει το θεσμικό και πολιτικό της έλλειμμα με επαρκείς και γενναίες χρηματοοικονομικές παρεμβάσεις που επιτρέπουν στα κράτη, στα κράτη, δηλαδή στους λαούς και τους Διεθνείς Οργανισμούς να προστατευτούν στον ασύμμετρο πόλεμο που διεξάγεται με τις αγορές, αν και τα κράτη είναι υποχρεωμένα να αντλούν υπερβολικά κεφάλαια από τις αγορές κάθε χρόνο. Οι δανειακές ανάγκες της Ευρωζώνης θα ξεπεράσουν το 1,6 τρισεκατομμύρια ευρώ για το 2012.

Και στο πλαίσιο αυτό, η Ελλάδα είναι εκ των πραγμάτων έτοιμη να προσθέσει και νέα μέτρα θεσμικής και πολιτικής αξιοπιστίας, εισάγοντας εγκαίρως τον δημοσιονομικό κανόνα όχι στο Σύνταγμα της γιατί απαιτείται αναθεώρηση και αυτό θα γίνει σε πρώτη ευκαιρία, αλλά με κανόνες υπερνομοθετικής ισχύος που μπορούμε να θέσουμε σε εφαρμογή στην Ελλάδα με βάση το άρθρο 28 του Συντάγματος, ώστε να μην επιβαρύνουμε ποτέ ξανά στο μέλλον την επόμενη γενιά με αλόγιστους και μυωπικούς δημοσιονομικούς χειρισμούς σε σχέση με το έλλειμμα και το χρέος. Χειρισμούς που τελικά λειτουργούν αντανάπτυξιακά και αντικοινωνικά.

Κυρίες και κύριοι βουλευτές, μπορεί η συζήτηση για τα ευρωμόλογα να είναι ακόμη πρώιμη και ατελής, αλλά ο νέος ρόλος του EFSF, ο επικείμενος ρόλος του ESM, μόνιμου μηχανισμού χρηματοοικονομικής στήριξης της Ευρωζώνης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνιστούν μια ούτως ή άλλως πολύ πιο βαθιά και πολύ πιο δυναμική εμπλοκή της ευρωζώνης στη διαχείριση του δημοσίου χρέους όλων των κρατών-μελών. Το ενδιαφέρον μάλιστα είναι ότι παρά την επιφυλακτικότητα και τον συντηρητισμό του πολιτικού λόγου η τραπεζική και χρηματοοικονομική πρακτική είναι πολύ πιο δραστήρια και πολύ πιο κινητική και διεισδυτική στα θέματα αυτά που αφορούν τη διαχείριση του δημοσίου χρέους σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Αυτό που θέλουμε να γίνει την άλλη εβδομάδα με τη Σύνοδο Κορυφής είναι να ληφθούν αποφάσεις που προστατεύουν την ευρωζώνη και την προοπτική της και υψώνουν αποτελεσματικά τείχη προστασίας για όλες τις χώρες. Η πλήρης και ολοκληρωμένη εφαρμογή της απόφασης της 26ης Οκτωβρίου για την Ελλάδα είναι ένα από αυτά τα τείχη προστασίας όχι μόνο για την Ελλάδα αλλά για την Ευρώπη συνολικά, για τη διεθνή οικονομία συνολικά.

Δεν θέλουμε όμως να συμβούν τρία πράγματα:

Δεν θέλουμε μια Ευρωζώνη δύο ταχυτήτων πολιτικά, θεσμικά ή νομισματικά.

Δεν θέλουμε την ανατροπή της θεσμικής ισοτιμίας των κρατών-μελών.

Και προσέξτε: Δεν θέλουμε το οριστικό, θεσμικό κλείδωμα κρίσιμων και δυσβάσταχτων ανισοτήτων στο εσωτερικό της ευρωζώνης.

Αυτό αφορά τη διαφορά ως προς το κόστος δανεισμού και το κόστος εξυπηρέτησης του δημοσίου χρέους. Αυτό επηρεάζει την ανταγωνιστικότητα, το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, τελικά επηρεάζει το σύνολο της πραγματικής οικονομίας στο εσωτερικό της ευρωζώνης υπέρ κάποιων και εις βάρος κάποιων άλλων. Αυτό το οριστικό κλείδωμα της παρούσας κατάστασης που είναι άνιση και προβληματική, δεν πρέπει να συμβεί.

Το πρώτο, συνεπώς, ιστορικό στοίχημα της Ευρωζώνης, είναι αν μπορούν να υπάρχουν, υπό καθεστώς δημοσιονομικής πειθαρχίας και κρίσης χρέους, πολιτικές ανάπτυξης, σύγκλισης και κοινωνικής συνοχής συμβατές με τους δημοσιονομικούς στόχους. Γιατί υπάρχουν ακόμα χώρες όπως η Ελλάδα με σοβαρό πρόβλημα παραγωγικής βάσης, παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας.

Και το δεύτερο ιστορικό στοίχημα για την Ευρώπη αλλά και για τον κόσμο, είναι αν η Ευρωζώνη σε συνεργασία με τις Ηνωμένες Πολιτείες μπορούν να διαμορφώσουν βασικούς κανόνες παγκόσμιας οικονομικής διακυβέρνησης.

Αυτά που διακηρύχθηκαν στη σύνοδο των 20 μεγάλων οικονομιών, των G-20 το 2008, στο Λονδίνο έμειναν στα χαρτιά. Και οι Κάννες έδειξαν πόσο δύσκολο είναι να γίνει ένα βήμα. Εάν δεν διαμορφωθούν, με ευρωπαϊκή και αμερικανική πρωτοβουλία στο πλαίσιο των κατευθύνσεων που έχει δώσει και η πρόσφατη ετήσια σύνοδος του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, οι προϋποθέσεις για μια πραγματικά παγκόσμια διάσκεψη για την οικονομική διακυβέρνηση, δεν θα γίνουν αυτά που πρέπει για να προστατευθεί η ευρωζώνη αλλά και το διεθνές οικονομικό και νομισματικό σύστημα.

Μέσα σε αυτό το διεθνές περιβάλλον, με αυτές τις εκκρεμότητες και αυτές τις προκλήσεις, **τι είναι στην πραγματικότητα ο προϋπολογισμός του 2012** για εμάς εδώ στην Ελλάδα; Είναι μια εμβληματική πολιτική πράξη. Ο προϋπολογισμός αυτός είναι ο προϋπολογισμός της εθνικής συναίνεσης, της πολιτικής συνευθύνης, της κρατικής συνέχειας και της δέσμευσης στους στόχους του τρέχοντος αλλά και του νέου προγράμματος στήριξης και προσαρμογής της ελληνικής οικονομίας. Είναι -πρέπει να είναι- ο προϋπολογισμός της διεθνούς αξιοπιστίας της χώρας. Πρέπει να καταστεί όμως και ο προϋπολογισμός της κοινωνικής συστράτευσης και της οικονομικής προσδοκίας. Πρέπει να πιστέψει ο Έλληνας, αυτός που ανήκει σε μια μεσαία τάξη που αυτή τη στιγμή νιώθει να απειλείται και να διαλύεται, ότι μπορούμε να ξανασυστήσουμε τον κοινωνικό και οικονομικό μας ιστό.

Ο προϋπολογισμός της οικονομικής προσδοκίας σημαίνει ότι πρέπει να αλλάξουμε όχι μόνο τις οικονομικές και διοικητικές αλλά και τις κοινωνικές και ψυχολογικές προϋποθέσεις για να βαδίσει η χώρα μπροστά. Ο προϋπολογισμός του 2012 είναι -πρέπει να είναι- ο προϋπολογισμός του καθαρού ειλικρινούς και έντιμου πολιτικού λόγου. Κανείς δεν μπορεί πλέον να κρυφτεί πίσω από απλουστεύσεις, θεωρίες της συνωμοσίας, λαϊκισμούς, δημαγωγίες, υπεκφυγές και ανακρίβειες.

Ο μόνος έγκυρος πολιτικός λόγος είναι αυτός που αποτυπώνεται στην πράξη ψήφισης του προϋπολογισμού. Η πράξη αυτή είναι που μιλάει από μόνη της. Ο προϋπολογισμός συγκεφαλαιώνει όλες τις πολιτικές που οδήγησαν στην απόφαση της 26ης Οκτωβρίου και συνιστά την επίσημη εθνική δέσμευση για τις πολιτικές που πρέπει να εφαρμόσουν την απόφαση της 26ης Οκτωβρίου.

Αρα, δεν υπάρχει -το ξαναλέω- αντιπολιτευόμενη συμπολίτευση και συμπολιτευόμενη αντιπολίτευση. Δεν υπάρχουν εδώ μέσα, μεταξύ αυτών που στηρίζουμε την Κυβέρνηση του Λουκά Παπαδήμου, οι αναπτυξιακοί και οι υφesiακοί, οι ευαίσθητοι και οι ανάλητοι, οι καλοί και οι κακοί. Υπάρχουμε εμείς, που λέμε την αλήθεια στον ελληνικό λαό και αγωνιζόμαστε να ξεπεράσουμε την κρίση, να ξεφύγουμε από τον κίνδυνο, ν' ανασυγκροτήσουμε την ελπίδα στη χώρα αυτή. Με ρωτούν:

Ποιες είναι οι προϋποθέσεις εφαρμογής αυτού του Προϋπολογισμού;

Πρώτη προϋπόθεση είναι η περιβόητη εκταμίευση της έκτης δόσης. Εδώ υπάρχει μια τεράστια και αδικαιολόγητη παρεξήγηση. Πιστεύουν ορισμένοι, και το λένε δυστυχώς στα σοβαρά, ότι από το Σεπτέμβριο μέχρι τώρα, αγωνιζόμαστε να πάρουμε 8 δισεκατομμύρια της έκτης δόσης.

Από τις αρχές Σεπτεμβρίου έως τώρα, το ζητούμενο δεν είναι αν θα πάρουμε τα 8 δισ. ευρώ της έκτης δόσης, αλλά το συνολικό ερώτημα, αν η Ελλάδα έχει την εθνική ικανότητα και την εθνική βούληση να μείνει μέσα στην ευρωζώνη. Το ερώτημα ήταν: "μέσα ή έξω". Το ερώτημα δεν αφορούσε και δεν αφορά τα 8 δισ. ευρώ. Το ερώτημα αφορά συνολικά το υπόλοιπο του τρέχοντος προγράμματος, 45 δισεκατομμύρια ευρώ, το νέο πρόγραμμα των 130 δισεκατομμυρίων ευρώ, τη μείωση κατά 100 δισεκατομμύρια ευρώ του δημοσίου χρέους λόγω της συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα, τις εγγυήσεις που θα δοθούν για τη ρευστότητα των ελληνικών Τραπεζών, τη στήριξη των Τραπεζών μας από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το ευρωσύστημα.

Το επαναλαμβάνω: Αυτό που ήταν και είναι το ζητούμενο, δεν είναι τα 8 δισεκατομμύρια του Δεκεμβρίου, αλλά τα 125 δισεκατομμύρια ευρώ της έβδομης δόσης του Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου 2012. Και στην πραγματικότητα, το ερώτημα των εταίρων μας, των αγορών της διεθνούς κοινότητας είναι εάν μπορούν να επενδύσουν πάνω μας και να εμπιστευθούν. Αν έχουμε συνείδηση των δεσμεύσεων και αν ο ελληνικός λαός ακούει από όλους την αλήθεια και αν όλοι όσοι τον εκπροσωπούμε, λέμε την ίδια αλήθεια και διαπραγματευόμαστε με σοβαρότητα στο όνομα του έθνους. Αρα λοιπόν, αυτή είναι η πρώτη προϋπόθεση.

Η δεύτερη προϋπόθεση είναι η επιτυχής διαπραγμάτευση για το νέο πρόγραμμα. Ορισμένοι πιστεύουν ότι αυτή η διαπραγμάτευση είναι αυτόματη ή ότι έχει συντελεσθεί. Και πράγματι, η βάση του νέου προγράμματος είναι η τελευταία, η πέμπτη αναθεώρηση του τρέχοντος προγράμματος.

Αλλά τώρα, στις 12 Δεκεμβρίου, αρχίζει η διαπραγμάτευση για το νέο πρόγραμμα, μέχρι το 2015. Για τα 130 δισεκατομμύρια ευρώ, για τη δημοσιονομική προσαρμογή, για τις διαρθρωτικές αλλαγές. Και όποιος έχει να πει άλλα πράγματα, νέα πράγματα, όποιος έχει να προτείνει βελτιώσεις, τροποποιήσεις, αλλαγές, τώρα που στηρίζουμε μια κυβέρνηση ευρυτάτης πλειοψηφίας, εθνικής ενότητας και πολιτικής συναίνεσης, να έρθει να σταθεί δίπλα στο οικονομικό επιτελείο, δίπλα στον Υπουργό Οικονομικών, για να διαπραγματευθούμε τώρα.

Δεν υπάρχει μετά η θεωρία της επαναδιαπραγμάτευσης. Υπάρχει τώρα η πρόκληση και η ανάγκη της διαπραγμάτευσης για το νέο πρόγραμμα με τους καλύτερους δυνατούς όρους για τον Έλληνα πολίτη, για την οικονομία, για το φτωχό και ανήμπορο, για τα χαμηλά και μεσαία εισοδήματα, για την ανάπτυξη, για την απασχόληση, για να δώσουμε ελπίδα στον άνεργο.

Τώρα είναι η ώρα της διαπραγμάτευσης. Ποτέ άλλοτε η Ελλάδα δεν είχε αυτή την ισχύ. Μια κυβέρνηση με πλειοψηφία 257 Βουλευτών, με τρία κόμματα να μετέχουν, ένα κλίμα κοινωνικής ανοχής θα πω, αν όχι συμφωνίας και συναίνεσης. Και μια πολιτική προσδοκία. Τώρα είναι η στιγμή για να κάνουμε τη διαπραγμάτευση. Όποιος λοιπόν θέλει να συμβάλλει, έχει τώρα και την ευκαιρία και την υποχρέωση να το κάνει αυτό. Και πρέπει να πορευθούμε ενωμένοι, υπεύθυνοι, εθνικά, ενωτικά, αποτελεσματικά.

Η τρίτη προϋπόθεση είναι να πετύχουμε τους δημοσιονομικούς στόχους του 2011 και τους δημοσιονομικούς στόχους του 2012. Αυτό έχει πάρα πολύ μεγάλη σημασία, όπως έχω πει κατ' επανάληψη, όχι μόνο στο σκέλος των εσόδων, αλλά και στο σκέλος των δαπανών. Στόχευσή μας τώρα είναι, να μην υπάρξει καμία φορολογική επιβάρυνση και καμία περικοπή μισθών και συντάξεων.

Στόχος μας τώρα είναι η αύξηση των εσόδων μόνο μέσα από την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής. Αναφέρθηκε ο Πρόεδρος της Βουλής στη συμφωνία με την Ελβετία. Αυτό είναι μια κοσμογονία. Η Ελβετία είναι επί δεκαετίες μύθος και τώρα φέρνουμε μια σύμβαση και συγκρουόμαστε και με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία δεν θέλει ατομικές συμβάσεις των κρατών-μελών με την Ελβετία, αλλά εμείς θα ακολουθήσουμε το παράδειγμα της Γερμανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου. Και το είπα αυτό στην τελευταία συνάντηση που είχα με τον αρμόδιο Επίτροπο τον κ. Σεμέτα στις Βρυξέλες την προηγούμενη εβδομάδα όταν μου έθεσε το ζήτημα, μιας κοινής ευρωπαϊκής συμφωνίας που δεν την βλέπουμε, ενώ η ελληνική είναι έτοιμη να υπογραφεί.

Δεν χρειάζεται να ξαναμιλήσω γι' αυτά που έγιναν. Για τα προγεφυρώματα των τελευταίων μηνών, για την άρση του τραπεζικού απορρήτου, για τα στοιχεία από τα εμβάσματα στο εξωτερικό, για τις λίστες των οφειλετών που αναρτώνται στο διαδίκτυο. Για τις συλλήψεις και τις προσαγωγές με την αυτόφωρη διαδικασία. Για την κινητοποίηση όλων των μηχανισμών και του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη.

Έχουμε, όμως, το σκέλος των δαπανών, όπου πέρα από τις λειτουργικές δαπάνες, έχουμε μεγάλα πεδία. Όπως συνεννοούμεθα με τους Υπουργούς Υγείας και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το σκέλος της δαπάνης για την υγεία και των Ασφαλιστικών Ταμείων και του ΕΣΥ, είναι πάντα μια πρώτη προτεραιότητα.

Η αποτελεσματική παρέμβαση στην αγορά για την μείωση των τιμών, ιδίως στα είδη βασικής ανάγκης και ευρείας κατανάλωσης, είναι μια άλλη τέτοια προτεραιότητα που αφορά την πραγματική αγοραστική δύναμη και το διαθέσιμο εισόδημα. Και το Υπουργείο Οικονομικών σε συνεργασία με όλα τα συναρμόδια Υπουργεία του οικονομικού κύκλου, κάνει και θα κάνει κάθε προσπάθεια προς την κατεύθυνση αυτή.

Η επιτυχία στα μέτωπα αυτά, θα μας επιτρέψει να κάνουμε διορθωτικές κινήσεις για τις οποίες έχω μιλήσει πολλές φορές στο παρελθόν. Αλλά διορθωτική κίνηση μπορεί να γίνει, μόνο όταν προσκομίζουμε την απόδειξη ότι φέραμε αποτελέσματα. Όταν προσκομίζεται η απόδειξη, κατά κυριολεξία και εισπράττεται ο φόρος προστιθέμενης αξίας, τότε μπορούμε να συζητήσουμε σοβαρά μέσα από τους αριθμούς για την μείωση του ΦΠΑ στην εστίαση.

Τώρα που οι Έλληνες ανταποκρίθηκαν με σοβαρότητα και ευθύνη και εξοφλούν τα τιμολόγια της ΔΕΗ με το ειδικό τέλος στο επίπεδο που εξοφλούνται χρόνια τώρα κάθε μήνα, κάθε δίμηνο, ή τρίμηνο, οι λογαριασμοί της ΔΕΗ, σε επίπεδο 80% και άνω, μπορούμε και μπορέσαμε να είμαστε όσο γίνεται πιο ευαίσθητοι, φιλικόι, ανθρωπίνιοι, όπως θέλαμε εξ αρχής σε κάθε ειδική κατηγορία, στους ανάπηρους, στους άνεργους, σ' αυτούς που χρειάζονται μηχανική υποστήριξη, σ' αυτούς που βρίσκονται σε πραγματική ένδεια και να στείλουμε το μήνυμα ότι κανείς δεν απειλείται με διακοπή της ηλεκτροδότησής του, όταν είναι σε πραγματική ανάγκη. Κανείς όμως δεν θα κρυφτεί πίσω από αυτόν που έχει ανάγκη, για να αποφύγει τις υποχρεώσεις του.

Γιατί μπορούμε να το πούμε αυτό τώρα; Γιατί αποδείξαμε στην Τρόικα ότι κινείται ο μηχανισμός, αποδίδει αποτελέσματα, μπορούμε να πετύχουμε τους αριθμητικούς στόχους. Γιατί όταν όλα αυτά ανελήφθησαν ως υποχρεώσεις ενόψει του μεσοπρόθεσμου προγράμματος, ήταν αριθμοί που έπρεπε να καλυφθούν. Τώρα που καλύφθηκαν οι αριθμοί, μπορούμε να τιμήσουμε τις σχέσεις μας με τους ανθρώπους που κρύβονται πίσω από τους αριθμούς. Και αυτή είναι και θα είναι η πορεία της χώρας από εδώ και στο εξής.

Η τέταρτη προϋπόθεση για την εφαρμογή του Προϋπολογισμού, είναι οι διαρθρωτικές αλλαγές. Το πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων πρέπει τώρα να προχωρήσει με ταχύτητα, που έχουμε μια κυβέρνηση συναίνεσης και συνευθύνης.

Το Εθνικό Φορολογικό Σύστημα, επιδίωξή μου είναι να κατατεθεί στη Βουλή στις αρχές Ιανουαρίου ως προϊόν συμφωνίας των κομμάτων

που στηρίζουν την κυβέρνηση. Είμαι πραγματικά ευτυχής, γιατί διαπιστώνω πολύ μεγάλο ποσοστό σύμπτωσης απόψεων μεταξύ της Νέας Δημοκρατίας, του ΠΑΣΟΚ και του ΛΑΟΣ.

Στην πραγματικότητα, το Εθνικό Φορολογικό Σύστημα είναι μια καθαρή και απλή απάντηση σε δέκα κρίσιμες ερωτήσεις, σε σχέση με το ηλεκτρονικό καθολικό πόθεν έσχες,

σε σχέση με την δήλωση της παγκόσμιας περιουσίας και του παγκόσμιου εισοδήματος,

σε σχέση με τον τρόπο που τεκμηριώνουμε το πού διαθέτουμε το διαθέσιμο εισόδημά μας μετά τους φόρους,

σε σχέση με το πώς εισπράττεται και αποδίδεται ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας,

σε σχέση με τις ταμειακές μηχανές,

σε σχέση με απλούς κανόνες που διέπουν μια κοινωνία, η οποία δεν πρέπει να αντιδικεί με το κράτος, αλλά για να το κάνει αυτό πρέπει να νιώσει ότι το κράτος είναι έντιμο, διαφανές και φιλικό απέναντι στον πολίτη.

Δέκα απλοί κανόνες είναι στην πραγματικότητα το Εθνικό Φορολογικό Σύστημα, χωρίς να έχουμε ανάγκη από κανέναν ελεγκτικό μηχανισμό, ο οποίος είναι βεβαίως πάντα χρήσιμος, αλλά προσκομίζει στο ταμείο πάρα πολύ λίγα σε σχέση μ' αυτά που φέρνει στο ταμείο η αυτόματη συμμόρφωση των πολιτών και των επιχειρήσεων, όταν ξέρουν, ότι το κράτος θέτει απλούς κανόνες και σέβεται και τους κανόνες και τους πολίτες.

Κυρίες και κύριοι βουλευτές, **βασικές παραδοχές του προϋπολογισμού είναι δύο:**

Πρώτον, ότι η ύφεση θα κινηθεί στο επίπεδο του 2,8%. Για πέμπτη χρονιά η συνολική ύφεση είναι 15%, ύφεση ασυνήθιστη για ειρηνική περίοδο. Υπό τέτοιες συνθήκες ήταν άθλος του ελληνικού λαού ότι πετύχαμε μια δημοσιονομική προσαρμογή που έφερε το πρωτογενές έλλειμμα από τα 24 δισεκατομμύρια ευρώ το 2009 στα 4 δισεκατομμύρια ευρώ το 2011 και μας οδηγεί ο προϋπολογισμός του 2012 για πρώτη φορά, μετά από τόσα χρόνια, σε πρωτογενές πλεόνασμα μικρό 1,1%, αλλά πλεόνασμα, ενώ ταυτόχρονα αυξανόταν συνεχώς το κόστος εξυπηρέτησης του δημοσίου χρέους, αυξανόντουσαν οι τόκοι για το δημόσιο χρέος.

Διεθνείς οργανισμοί, όπως ο ΟΟΣΑ, ιδιωτικοί φορείς όπως το IIF θεωρούν αισιόδοξη την πρόγνωση για το -2,8%. Αλλά στο χέρι μας είναι, εάν εμείς κινηθούμε δημιουργικά με τις διαρθρωτικές αλλαγές, με αλλαγή στα επίπεδα ρευστότητας, αν εφαρμοστεί η απόφαση του Οκτωβρίου, αν γίνει το PSI, αν λειτουργήσουν διαφορετικά οι τράπεζες, αν κινησουμε το ΕΣΠΑ, εάν εκπληρώσουμε τις ληξιπρόθεσμες οφειλές του δημοσίου στους πολίτες από τα λεφτά που θα πάρουμε με την έβδομη δόση του Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου, μπορούμε να πετύχουμε αυτή την πρόγνωση για την ύφεση του 2012.

Η **δεύτερη παραδοχή** είναι ακόμη σοβαρότερη. Πρέπει να εφαρμοστεί πλήρως η απόφαση του Οκτωβρίου και να πετύχουμε συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα 100% στο PSI. Αυτό σημαίνει, ότι μόνον έτσι θα μειωθεί το χρέος κατά 100 δισεκατομμύρια, κατά 47 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ. Αν δεν το πετύχουμε αυτό, θα έχουμε κενό χρηματοδότησης και κενό στη βιωσιμότητα του δημοσίου χρέους.

Παρακαλώ, κυρίες και κύριοι βουλευτές, να προσέξετε ιδιαίτερα αυτό που θα πω σ' εσάς και δια της Βουλής στον ελληνικό λαό: Οι χειρισμοί των επομένων μηνών για την πλήρη και αποτελεσματική εφαρμογή του PSI της συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα στη μείωση και τη βιωσιμότητα του ελληνικού δημοσίου χρέους είναι χειρισμοί λεπτοί, είναι χειρισμοί δύσκολοι και δεν είναι χειρισμοί ακίνδυνοι.

Ζητώ ως Υπουργός των Οικονομικών την πλήρη στήριξη και κάλυψη της Βουλής όλων των κομμάτων και πάντως των τριών κομμάτων που μετέχουν στην Κυβέρνηση και οι ενδείξεις που έχω από τις συνομιλίες μου και με τον αρχηγό της Νέας Δημοκρατίας και με τον αρχηγό του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού είναι πάρα πολύ θετικές και ενθαρρυντικές. Ζητώ, λοιπόν, την πλήρη στήριξη και κάλυψη της Βουλής, προκειμένου να πλοηγηθεί η χώρα στην επιθυμητή κατάληξη που απαλλάσσει τους Έλληνες από ένα μεγάλο βάρος, από ένα μεγάλο μέρος του ιστορικού βάρους του δημοσίου χρέους.

Αυτή η Κυβέρνηση και αυτή Βουλή, έχουμε τώρα την πρωτοφανή ευκαιρία να καταγραφούμε στη δημοσιονομική ιστορία της χώρας ως η Βουλή και η Κυβέρνηση που για πρώτη φορά μειώνει και μάλιστα σοβαρά αντί να αυξήσει το δημόσιο χρέος.

Υπάρχουν ευθύνες των θεσμών, όπως η Κυβέρνηση. Υπάρχουν ευθύνες συλλογικές των κομμάτων. Υπάρχουν όμως και ευθύνες ατομικές και τέτοια ατομική ευθύνη απέναντι στον τόπο νιώθω ότι έχω κι εγώ ως Υπουργός Οικονομικών.

Ανέλαβα τα καθήκοντα αυτά πριν από πέντε μήνες στο μέσον ή θα έλεγα στην κορύφωση της κρίσης, έχω αναδεχθεί ευθύνες στις οποίες δεν έχω υποκειμενική συμμετοχή, δεν έχω μιλήσει επί της ουσίας για αυτά και ούτε πρόκειται να μιλήσω. Αυτά είναι τα μείζονα και τίποτε ελάχιστον σημασίας δεν θα μου αποσπάσει την προσοχή.

Γιατί αυτό είναι μια εθνική αποστολή ιστορικών διαστάσεων, που δεν είναι όμως αποστολή ούτε μόνου του Πρωθυπουργού, ούτε μόνου της κυβέρνησης, ούτε μόνου του Υπουργού Οικονομικών που έχει και την πολιτική και τη νομική ευθύνη για πολύ σημαντικές αποφάσεις και πολύ κρίσιμους χειρισμούς.

Θα υπάρχει -όπως υπάρχει μέχρι τώρα- πλήρης και αναλυτική και εμπιστευτική ενημέρωση όλων των κομμάτων αλλά χρειάζεται

αναταπόκριση, στήριξη, συστράτευση, ψυχραιμία, αποφασιστικότητα για να πετύχουμε το στόχο μας.

Και βεβαίως υπάρχει το άμεσο δημοσιονομικό όφελος σε σχέση με τους μικρότερους τόκους. Υπάρχει η άμεση ανακούφιση αν εφαρμοστούν όλα αυτά. Οι τόκοι που θα πληρώσουμε για το 2012 σε σχέση με αυτούς που θα πληρώναμε χωρίς το PSI είναι 5,1 δισ. ευρώ λιγότερα σε ταμειακή βάση. Έτσι θα πετύχουμε τους στόχους μας. Έτσι θα έχουμε πρωτογενές πλεόνασμα, μείωση τόκων και δεν θα έχουμε νέα μέτρα. Δεν θα χρειαστούν νέα μέτρα.

Τα δε νέα μέτρα για το 2013, 2014 και 2015 που θα εξειδικευτούν τον Ιούνιο του 2012 από την τότε κυβέρνηση, μετά τις εκλογές, είναι κατά μέσο όρο μέτρα 1% του ΑΕΠ το χρόνο, όταν μόνο τον Οκτώβριο με το πολυνομοσχέδιο για να φτάσουμε στην απόφαση του Οκτωβρίου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, λάβαμε μέτρα 3,5% του ΑΕΠ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πολλοί μου θέτουν το ερώτημα: Ήταν λάθος οι παραδοχές του αρχικού προγράμματος; Σε σχέση με τις διαρθρωτικές αλλαγές δεν περιμέναμε κανένα αρχικό πρόγραμμα, αυτό ήταν μια εθνική ανάγκη δεκαετίες τώρα. Σε σχέση με τη δημοσιονομική προσαρμογή, αν την πληρώναμε μόνοι μας και όχι με δανεικά θα μπορούσαμε να την κάνουμε πολύ πιο αργά, πολύ πιο εύκολα, πολύ πιο φιλικά, αλλά βλέπετε ήμασταν εξαρτημένοι από τα δανεικά των εταιρών μας, γιατί το δημόσιο ταμείο δεν διέθετε την ικανότητα να εκπληρώσει όχι μόνο τις εξωτερικές αλλά και τις εσωτερικές υποχρεώσεις της χώρας.

Δείτε όμως την εικόνα: Τον Μάιο του 2010 το σχήμα ήταν 110 δισ δάνειο, για 2,5 χρόνια χωρίς παρέμβαση στο χρέος. Τώρα, μετά τον Οκτώβριο του 2011, το σχήμα είναι 240 δισ. ευρώ βοήθεια, για 5 χρόνια με δραστική παρέμβαση στο δημόσιο χρέος ώστε αυτό να μειωθεί κατά 100 δισ. ευρώ, κατά 47% του ΑΕΠ και να είναι βιώσιμο με προβολή το 2020 στο 120% του ΑΕΠ.

Θεωρητικά, θα μπορούσαν αυτά να έχουν γίνει νωρίτερα αλλά πρακτικά έπρεπε να αποδείξουμε ότι θέλουμε, ότι μπορούμε να πετύχουμε μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος και αυτό ήταν στην πραγματικότητα το ζητούμενο, όχι η έκτη δόση από τον Σεπτέμβριο έως σήμερα.

Μέσα σε όλα αυτά, κυρίες και κύριοι βουλευτές, σημαντική θέση κατέχει το λεγόμενο **τραπεζικό τοπίο**. Μέχρι στιγμής όπως ξέρετε, το ελληνικό Δημόσιο, ο Έλληνας πολίτης στηρίζει με προνομιούχες μετοχές, με ειδικά ομόλογα και με εγγυήσεις για να καλύπτεται η χρηματοδότηση των Τραπεζών από το Ευρωσύστημα τις ελληνικές τράπεζες με νομοθετημένο ύψος παροχών και εγγυήσεων **155 δισ. ευρώ**. Και θα χρειαστούν τουλάχιστον 40 δισ. ευρώ για την επανακεφαλαιοποίηση των ελληνικών τραπεζών, ενώ περιμένουμε να δούμε το αποτέλεσμα του ελέγχου που διεξάγεται στα χαρτοφυλάκια δανείων των ελληνικών Τραπεζών.

Με ρωτούν: Εάν δεν είχαμε την απόφαση του Οκτωβρίου και το διευρυνόμενο PSI, τη δραστική μείωση του δημοσίου χρέους, θα ήταν μικρότερο το κόστος των ταπειζών; Η απάντηση είναι κατά πάσα πιθανότητα όχι. Γιατί η αγοραία αξία των ομολόγων του ελληνικού δημοσίου στη διεθνή αγορά είναι ούτως ή άλλως μειωμένη και αυτό ούτως ή άλλως έπρεπε να αποτυπωθεί στα βιβλία και τις προβλέψεις όχι μόνο για τις ελληνικές αλλά για όλες τις τάπειζες.

Και ταυτόχρονα έχουμε την εντυπωσιακή, μη πατριωτική, διαρροή 80 δισ. ευρώ από τις καταθέσεις από το 2009 έως σήμερα. Και στους καταλόγους που μόλις δοθεί η άδεια και ελπίζω αυτό να γίνει πολύ σύντομα της αρμόδιας αρχής θα δοθούν στη δημοσιότητα για όσους δεν δικαιολογούν τα εμβάσματά τους από το εισόδημα ή την περιουσία τους, το ξαναλέω, θα δούμε εκπλήξεις. Ονόματα που προσπαθούν να επηρεάσουν το δημόσιο βίο, που ηθικολογούν, που έχουν άποψη αλλά που έβγαλαν τα λεφτά τους από την Ελλάδα, τη στιγμή που η πατρίδα έχει ανάγκη.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, θέλω να ξεκαθαρίσω ότι όπως προβλέπει το μνημόνιο και όπως έχουμε συμφωνήσει ρητά με την τρόικα και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, το σχετικό νομοσχέδιο που έγινε νόμος του κράτους τον Οκτώβριο, για τη λειτουργία του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, προβλέπει ότι η συμμετοχή του Δημοσίου μέσω του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας στην επανακεφαλαιοποίηση των ελληνικών Τραπεζών, θα γίνει με κοινές μετοχές.

Για μένα, αυτό δεν είναι νομική υποχρέωση, είναι προσωπική υπόθεση τιμής. Ο ελληνικός λαός θα συμβάλλει στην επανακεφαλαιοποίηση των Τραπεζών με 40 δισεκατομμύρια ευρώ που τ' αναλαμβάνει στο δημόσιο χρέος. Και πρέπει να έχει αντάλλαγμα και προοπτική γι' αυτά, να τα ανακτήσει. Και μπορεί να τα ανακτήσει σταδιακά. Και πάλι όχι όλα. Αυτό δεν σημαίνει ότι θέλουμε κρατικοποίηση των τραπεζών, ότι θέλουμε δημόσιο management. Σεβόμαστε τον ιδιωτικό χαρακτήρα των τραπεζών. Θέλουμε management με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια, με την εγγύηση ενός Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας που διοικείται σύμφωνα με τις διεθνείς τραπεζικές πρακτικές.

Αλλά άλλο αυτό και άλλο η προστασία συγκεκριμένων ιδιωτών και συγκεκριμένων συμφερόντων. Για μας το κριτήριο είναι το συμφέρον του ελληνικού λαού, το συμφέρον του έθνους. Και αν αυτό κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εκνευρίζει κάποιους ή αν αυτό, προσθέσει εμπόδια στην προσωπική πολιτική μου διαδρομή, θέλω να ξέρετε ότι αυτό με αφήνει παντελώς αδιάφορο ή, για να το πω καλύτερα, με χαλυβώνει στην εφαρμογή αυτής της απόφασης της Βουλής των Ελλήνων.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, το ερώτημα είναι: Μπορεί να υπάρξει άμεση θετική επιρροή στην πραγματική οικονομία τώρα με την εφαρμογή αυτών των αποφάσεων, σε έναν, δύο μήνες, αρχές Φεβρουαρίου; Η απάντηση είναι: Ναι, μπορούμε ν' αλλάξουμε την κατάσταση αν αλλάζουν τα επίπεδα ρευστότητας του Δημοσίου. Μπορούμε να εξοφλήσουμε υποχρεώσεις μας απέναντι στην αγορά. Να τρέξει χρήμα, να πληρωθούν οι κατασκευαστές και οι υπεργολάβοι. Θ' αλλάξει η ρευστότητα των Τραπεζών. Η πιστωτική επέκταση μπορεί να ξαναγίνει θετική. Να δοθούν δάνεια σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά.

Οι καταθέσεις θα επιστρέψουν σε σταθερές, επανακεφαλαιοποιημένες και ασφαλείς Τράπεζες. Βεβαίως πρέπει να τρέξει το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, το ΕΣΠΑ. Πρέπει να λειτουργήσουν οι συμφωνίες μας με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.

Το Υπουργείο Οικονομικών προσφέρει τις υπηρεσίες του και ασκεί πίεση για να ξεμπλοκαριστούν μεγάλες συμβάσεις δημοσίων έργων, όπως είναι οι πέντε μεγάλοι οδικοί άξονες. Ο αναπτυξιακός νόμος, το ΕΤΕΑΝ, τα προγράμματα του ΟΑΕΔ, πρέπει ν' αποδώσουν καρπούς.

Και είμαι βέβαιος ότι και υπό τη δική μας πίεση θα κάνουν το καλύτερο και τα Υπουργεία Ανάπτυξης και το Υπουργείο Υποδομών και το Υπουργείο Εργασίας. Οι νέες πρωτοβουλίες μας με την Τοπική Αυτοδιοίκηση σε συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών, οι συμβάσεις των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων για τους πόρους του Πράσινου Ταμείου, η αυτεπιστασία, η κοινωνική εργασία, είναι παρεμβάσεις που μπορούν ν' αλλάξουν την κατάσταση της πραγματικής οικονομίας, όχι μόνο στη μεγάλη, αλλά και στη μικρή τοπική κλίμακα, εκεί που πονάει ο πολίτης, ο άνεργος, το νοικοκυριό, η μικρή επιχείρηση.

Και βέβαια, **το οριζόντιο πολυνομοσχέδιο** που μου έδωσε εντολή το Υπουργικό Συμβούλιο να προχωρήσω, θα προσπαθήσει να διαμορφώσει το φιλοεπενδυτικό κλίμα που απαιτείται, γιατί μόνο το **φιλοεπενδυτικό κλίμα** είναι φιλεργατικό, μόνον αυτό το κλίμα βοηθά τον εργαζόμενο και τον άνεργο.

Τα μέτρα άμεσης κοινωνικής προστασίας επίσης είναι προτεραιότητά μας. Οι ρυθμίσεις για τα **στεγαστικά δάνεια** των υπαλλήλων και των συνταξιούχων και από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και από τις Τράπεζες, έχει γίνει διευθέτηση, ανακοινώνεται, προχωρά, βελτιώνεται. **Παρατείνεται η αναστολή των πλειστηριασμών τουλάχιστον κατά ένα χρόνο, ώστε να μην υπάρχει η απειλή στο σπίτι του οφειλέτη.**

Μίλησα για τις τιμές ειδών βασικής ανάγκης. Τα έσοδα που προβλέπει ο Προϋπολογισμός από προηγούμενα οικονομικά έτη είναι 2 δισεκατομμύρια ευρώ. Έχω πει ότι ό,τι καταφέρουμε να συγκεντρώσουμε πάνω από τα 2 δισ. ευρώ που προβλέπει ο προϋπολογισμός, **θα είναι ο λογαριασμός κοινωνικής εξισορρόπησης.**

Με ένα 0,3% του ΑΕΠ, μπορούμε να κάνουμε πραγματικότητα το εγγυημένο επίπεδο αξιοπρεπούς διαβίωσης στην πράξη, εκεί που πονάει ο πολίτης. Εκεί που υπάρχει αυτός που είναι πραγματικά φτωχός και ανήμπορος, σε συνεργασία με την Γενική Γραμματεία Πρόνοιας και την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Η περιθάλψη των ανέργων διασφαλίζεται πλήρως, για την κοινωνική εργασία σας μίλησα.

Κυρίες και κύριοι βουλευτές, το τελικό ερώτημα: Υπό συνθήκες κρίσης και μετά από αυτή τη δραματική εμπειρία των τελευταίων ετών, υπάρχει ένα εθνικό σχέδιο, υπάρχει προοπτική, μπορεί να **υπάρχει ένα σχέδιο ρεαλιστικό, εθνικό, υπεύθυνο, προτρεπτικό;**

Η εντύπωσή μου είναι, η πρότασή μου είναι, **πώς πρέπει να γράψουμε ξανά τους όρους λειτουργίας της χώρας, όχι μόνο του κράτους, αλλά και της κοινωνίας και της οικονομίας. Μιλώ για μια μεγάλη πρωτοβουλία, όχι αναθεωρητική, στην πραγματικότητα συντακτική.** Η νέα κυβέρνηση, η συνεργασία, η συναίνεση, η συνευθύνη δείχνει ότι οι πλειοψηφίες δεν λένε τίποτα. Χρειάζεται μια **μεταπλειοψηφική θεώρηση.**

Αυτό είναι και προοδευτική, όταν δίνει απάντηση στις ανάγκες και τις αγωνίες του λαού. Αριστερό προοδευτικό, ευαίσθητο, είναι αυτό που είναι εθνικά υπεύθυνο, πρακτικό, εφαρμόσιμο, αποτελεσματικό.

Αυτή είναι η μεγαλύτερη αλλαγή. Μεγαλύτερη από οποιαδήποτε αλλαγή στο πολιτικό σύστημα. Ένα άλλο **Εθνικό Κοινωνικό Συμβόλαιο**, για την ριζοσπαστική αναδιανομή, όχι μόνο της πολιτικής, αλλά και της οικονομικής και κοινωνικής επιρροής. Αλλιώς η κρίση θα οξύνει τις αδικίες και τις ανισότητες.

Η εξαγωγή καταθέσεων για να αγοράσεις φτηνά την χώρα, είναι όξυνση της αδικίας. Ένα νέο τραπεζικό τοπίο χωρίς έλεγχο με κριτήριο το δημόσιο συμφέρον, είναι όξυνση της αδικίας. Η κατάσταση που επικρατεί σε κρίσιμους χώρους, όπως είναι πολλές επιχειρήσεις Μέσων Ενημέρωσης, μπορεί να είναι αρνητική αναδιανομή της ικανότητας επιρροής.

Ποια Ελλάδα θέλουμε την επομένη της κρίσης, κυρίες και κύριοι βουλευτές; Και η επομένη της κρίσης αρχίζει να φαίνεται τώρα, αν είμαστε σταθεροί και υπεύθυνοι.

Θέλουμε μια Ελλάδα ευρωπαϊκή μέσα στο ευρώ, με θεσμικά ισότιμους όρους, χωρίς οριστικά κλειδωμένες ανισότητες.

Μια Ελλάδα δημοσιονομικά σταθερή και βιώσιμη.

Ανταγωνιστική και σύγχρονη, δημοκρατική, με δυνατότητες περισσότερων πολιτικών επιλογών, εθνικά υπερήφανη.

Είναι άλλο πράγμα η έλλειψη δημοσιονομικής κυριαρχίας και άλλο πράγμα ο ακρωτηριασμός της εθνικής κυριαρχίας. **Εθνικά υπερήφανη σημαίνει με πίστη στον εθνικό πλούτο.** Με αξιοποίηση των φυσικών πόρων, με διακήρυξη πως είναι ενεργά και ζωντανά τα

δικαιώματά μας, σε όλες τις θαλάσσιες ζώνες, στο πλαίσιο του Διεθνούς Δικαίου και με σεβασμό στις σχέσεις καλής γειτονίας.

Μια Ελλάδα κοινωνικά συνεκτική και δίκαιη, με ένα λειτουργικό αλλά όχι σπάταλο κοινωνικό κράτος.

Μια Ελλάδα φορολογικά ανασυγκροτημένη, με εθνικό φορολογικό σύστημα και όχι με μια χύμα κατάσταση.

Μια χώρα με νέο μοντέλο ανάπτυξης βασισμένο στους ενδογενείς πόρους, αλλά ντρέπομαι να ξαναμιλήσω για τους ανθρώπους, για την γη, για την θάλασσα, για το τοπίο, για τον πολιτισμό, για την ιστορία, για τα νησιά, για την πρωτογενή παραγωγή, τα τρόφιμα, την τυποποίηση, την ποιότητα, την κτηνοτροφία, τον τουρισμό, την ναυτιλία, την καθαρή ενέργεια, τις συνδυασμένες μεταφορές υπηρεσίες, ντρέπομαι γιατί τα ξέρουμε όλοι, τα λέμε όλα, δεν μας λείπουν οι διαπιστώσεις και οι ιδέες. **Λείπει η πολιτική βούληση, η κοινωνική συναίνεση, η διοικητική και δικαστική υποστήριξη. Αυτό χρειάζεται για να γίνουν τα λόγια ένα ολοκληρωμένο εθνικό σχέδιο ανάπτυξης.**

Ο Προϋπολογισμός του 2012, κυρίες και κύριοι βουλευτές, μπορεί να είναι ο **Προϋπολογισμός της αναστροφής της κρίσης**. Δεν μπορούμε να ανεχθούμε μια Ελλάδα ταπεινωμένη, εξαρτημένη, ηττημένη, επιρρεπείς στις θεωρίες συνωμοσίας, στις απλουστεύσεις και στον λαϊκισμό.

Όλα εξαρτώνται από εμάς. Και έχουμε μπροστά μας τρία πολύ απλά στάδια:

Το πρώτο στάδιο είναι η διάσωση. Και αυτό πρέπει να το ολοκληρώσουμε. Το ολοκληρώνουμε τώρα. Έχουμε τις προϋποθέσεις, πολιτικές, θεσμικές, κοινωνικές, ευρωπαϊκές.

Το δεύτερο στάδιο η ανάκτηση του εδάφους που έχουμε χάσει. Και αυτό αφορά και εισοδήματα και περιουσίες και προοπτικές και ελπίδες. Και αυτό μπορούμε να το πετύχουμε και σχετικά γρήγορα. Γιατί η ελληνική κοινωνία και η ελληνική οικονομία είναι ευέλικτες, είναι γρήγορες, μπορούν να αντιδράσουν και να προσαρμοστούν.

Και τρίτο στάδιο η εκτίναξη, να βρούμε την θέση που μας ανήκει στην ευρωπαϊκή και την διεθνή οικονομία και αγορά.

Πρέπει να πιστέψουμε στις δυνατότητές μας. Δεν λέω ότι πρέπει να είμαστε αισιόδοξοι χωρίς λόγο. Λέω ότι έχουμε την ιστορική υποχρέωση να δώσουμε ελπίδα και προοπτική. Όχι κυρίως στους εαυτούς μας, όσο στα παιδιά μας, τους το οφείλουμε, ας το δώσουμε.

Σας ευχαριστώ. ■